

Tendències

El sistema públic de salut

Imatge d'arxiu d'una mare acompanyant la seva filla al pediatre en un dels ambulatoris de la Vila Olímpica de Barcelona

ALEX GARCIA

Salut fa un primer pas per pal·liar la falta d'especialistes Catalunya comença a formar més metges de família i pediatres

ANA MACPHERSON
Barcelona

Salut ha anunciat que la seva oferta de formació de metges especialistes, d'especialitats d'infermeria i de psicòlegs clínics s'estira per a l'any que ve gairebé al màxim. En conjunt, un 10%. "Així intentem, amb altres mesures, donar solució a les necessitats de professionals a mitjà termini. De fet, és la mesura més efectiva perquè d'aquí quatre o sis anys tinguem la plantilla necessària", diu la consellera Alba Vergés.

La inversió anual serà d'uns dos milions extres per fer-se càrrec d'un augment de 125 places de diferents especialitats: 83 per a metges, 22 per a infermeria.

L'oferta total arriba a les 1.432 places, la més alta des que se'n convoquen.

Les places de formació que creixen més són les de medicina de família (35 més), en què la falta de professionals, la sobrecàrrega de pacients i les males condicions laborals van portar a una vaga massiva a la tardor en l'atenció primària pública. També es reforça la pediatria (10 d'extres), un altre dels punts negres. La falta d'especialistes disposats a treballar en l'assistència primària va obligar a traspassar l'atenció infantil a metges de família, fins a un 40% dels casos en algunes zones.

Les quotes de nous al·lèrgòlegs, i de cirurgians generals i de l'aparell digestiu també augmenten. Són dos àmbits en què la demanda assistencial ha anat creixent i a

què els responsables d'ordenació professional de la conselleria havien de donar resposta amb una certa rapidesa (es triga entre 4 i 5 anys a formar un especialista). Altres branques de gran prestigi, com oncologia o hematologia, es queden igual. Perquè el problema, segons el diagnòstic dels responsables d'ordenació professional, no és en aquestes especialitats. "Fins i tot en algunes d'aquestes especialitats podríem estar formant per sobre de les necessitats", reconeix Marc Ra-

EL DÈFICIT MÉS IMPORTANT

L'oferta creix, també, un 10% per a infermers i psicòlegs clínics

mentol, director de Professionals de la Salut. Són deficitàries, en canvi, anestèsia (perquè l'anestèsia cada vegada s'utilitza en més procediments), angiologia i cirurgia vascular, traumatologia, cirurgia plàstica, dermatologia, otorrinolaringologia, oftalmologia, reumatologia o radiodiagnòstic. En la majoria, l'oferta de formació creix més timidament, amb una o dues places més de MIR.

Planificar les necessitats d'especialistes dels pròxims anys no

ALBA VERGÉS

"És la mesura més efectiva per solucionar a mitjà termini les necessitats"

només requereix tenir en compte les jubilacions, que en els metges seran d'un 40% de professionals en 15 anys (uns 4.600 els següents sis anys). També s'han de tenir en compte les àrees que són més fluxives i que creixeran, com els que treballen en assistència primària i geriatria, perquè gran part de l'envelliment s'haurà d'afrontar des dels CAP i l'atenció domiciliària, i això incumbeix tant metges com infermeres especialitzades. Igualment, cal incloure noves necessitats per canvis terapèutics i tècnics. "Però és especialment important fer alguna cosa per retenir talent", assenyala la consellera Alba Vergés.

És la paraula màgica, perquè la veritat és que als hospitals més fronterers, a Lleida i les Terres de l'Ebre sobretot, la meitat dels metges que es formen com a especialistes són de comunitats veïnes i la majoria tornen a casa quan acaben. I als hospitals comarcals costa molt més de contractar els especialistes que necessiten per atendre la seva població. I en alguns casos encara és més difícil: la deserció en l'aten-

DISTRIBUCIÓ TERRITORIAL

Els hospitals perifèrics tindran més MIR per ser més atractius

NECESSITATS RECLAMADES AL CARRER

La primària

La vaga dels CAP al novembre va ser la més sonada: van aconseguir més plantilla i més temps d'atenció

La concertada

Gairebé la meitat de la sanitat és concertada, i aquest any es va firmar un conveni de grans millores que no va evitar una vaga que demanava igualtat amb la pública

Pediatres

Des de fa uns anys les protestes de ciutadans que exigeixen tornar a tenir pediatres al seu CAP han posat sobre la taula la falta de professionals

Salut mental

L'impuls econòmic donat a la salut mental va deixar a la vista la necessitat de psicòlegs clínics

198 facultatius més als CAP

El compromís de Salut d'augmentar la plantilla de metges de família en 250 professionals més per repartir la càrrega de treball i permetre un temps mitjà d'atenció de dotze minuts per pacient s'està a punt d'aconseguir, segons les dades que va facilitar la consellera Alba Vergés. Han contractat 85 metges més, entre residents que havien acabat la formació aquest any i especialistes extracomunitaris formats aquí, per als quals es va modificar una normativa de manera que poguessin treballar per a l'Institut Català de la Salut. Un total de 98 places més de les promeses s'han cobert amb un augment de la quota i

de l'horari (i del sou, lògicament) de 600 metges de família que ja treballaven a l'ICS i que han incrementat la seva dedicació de manera variable. En conjunt equivalen a aquests 98 metges més. També van proposar als metges que s'estaven a punt de jubilar que allarguessin la seva vida professional, i ho han acceptat 15 persones en tot Catalunya. Per Vergés, "és una prioritat millorar la situació laboral dels professionals; per això recuperem el pagament d'objectius, s'han aplicat millores salarials, s'ha reduït la sobrecàrrega i s'ha creat el Fòrum de Diàleg de les Professions Sanitàries per buscar solucions de futur", conclou Vergés.

El copagament farmacèutic castiga el treballador pobre

L'Autoritat Fiscal proposa un model basat en la renda

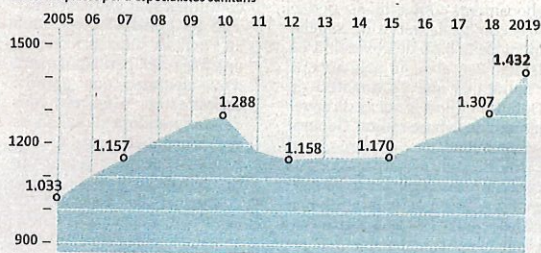

DANI DOCH

L'Airef aposta per la subhasta de medicaments "a escala nacional" seguint l'exemple d'Andalusia

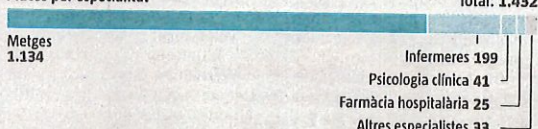
L'oferta de formació bat rècords

Oferta de places per a especialistes sanitaris

Places per especialitat

Total: 1.432

Oferta d'especialitats mèdiques

FONT: Generalitat de Catalunya

LA VANGUARDIA

ció primària dels pediatres arriba a les millors places del centre de Barcelona. Gairebé cap no vol sortir de l'hospital.

Així doncs, retenir talent és una qüestió més complexa. Per això l'oferta de places MIR creix sobretot a la Catalunya central i a les Terres de l'Ebre. "La docència millora la qualitat assistencial i ajuda a retenir els professionals", assegura Vergés.

"Necessitem la col·laboració de les universitats perquè els plans d'estudi incloguin molt més l'atenció primària. És l'assignatura pendent de l'atenció primària: guanyar prestigi", defensa Marc Ramentol. I que la primària deixi de ser una cosa anecdòtica en el recorregut dels quatre anys de formació dels residents, que ara com ara amb prou feines es veuen en aquest tipus de lloc de treball.

Les especialitats d'infermeria continuen sent un escenari molt nou. Es convoquen 199 places, un augment d'un 12,4%, però, a part de ser pocs els professionals amb aquest valor afegit, el problema és el seu reconeixement laboral, que de moment amb prou feines es té en compte. Però en la redefinició de les professions sanitàries que es prepara a través del Fòrum de les Professions, les tasques encarregades a infermeria hauran de créixer, en l'atenció familiar, la dels nens, la dels majors, en medicina laboral... I ho faran a través de les especialitats.

La psicologia clínica també fa un pas important en aquesta oferta de places. És una de les professions més deficitàries per falta de places de formació: en el pla de la Generalitat aquest any augmenten un 57,7%.

CELESTE LÓPEZ Madrid

L'Autoritat Independent de Responsabilitat Fiscal (Airef), l'organisme encarregat de vetllar per la sostenibilitat dels comptes públics, va presentar ahir un informe (el segon elaborat fins ara) sobre la despesa en receptes dispensades en oficina de farmàcia que deixa clar que el sistema de copagament farmacèutic actual no és gens equitatiu. Al contrari, creu que penalitza el treballador amb ingressos baixos davant els pensionistes d'ingressos similars, i també el treballador amb rendes modestes davant un que superi els 60.000 euros.

A parer seu, cal modificar el sistema actual per fer-lo més equitatiu i eficient. Com? Eliminant la diferenciació actual entre pensionistes i actius i que el pagament depengui exclusivament del nivell de rendes de cadascú.

El model actual, imposat pel govern de Mariano Rajoy (2012), va establir quatre franges de pagament per als pensionistes: gratuït per a les pensions no contributives o mínimes; el pagament d'un 10% del preu del fàrmac rebut amb un màxim de 8 euros al mes si el pensionista ingressa fins a 18.000 euros a l'any; el mateix percentatge amb un límit de 18 euros

mensuals si s'ingressen entre 18.001 i 100.000 euros; el pagament d'un 60% amb un límit mensual de 61 euros si es guanyen més de 100.000 euros.

I els treballadors en actiu? El 40% del preu del medicament rebut per als que guanyin fins a 18.000 euros, el 50% per als que ingressin entre 18.001 euros i 99.999 euros i el 60% per als que assoleixin i superin els 100.000 euros.

A la legislatura anterior el govern de Sánchez va intentar modificar el sistema perquè, a pa-

per als treballadors en actiu amb ingressos baixos" i "estratificar els trams de renda, ja que se subvenciona el mateix a un treballador actiu amb 19.000 euros de renda que a un altre amb una renda cinc vegades superior".

Així, proposa que es posi fi a la diferència entre pensionistes i treballadors i s'estableixin els copagaments en funció de la renda. Les franges de renda passarien de les quatre actuals a sis: fins a 12.000 euros, de 12.000 a 18.000, de 18.000 a 30.000, de 30.000 a 60.000, de 60.000 a 100.000 i, la sisena, a partir de 100.000. Això sí, es pagaria un percentatge més petit del medicament (un 10% fins als 30.000 euros, que augmentarà a un 29%, un 36% i un 60% en els següents trams) amb límits mensuals per a tothom.

L'informe, molt ampli i detallat, aposta, a més a més, per la subhasta de medicaments "a escala nacional" seguint l'exemple d'Andalusia, que consideren que és "un èxit perquè aconseguieix estalvis sense comprometre la salut dels ciutadans". L'Airef creu que la implantació de la subhasta de medicaments a escala nacional generaria un estalvi de 10.000 milions d'euros.

L'actual Govern del PP andalús s'ha compromès, de totes maneres, a eliminar la subhasta perquè considera que és un "desastre".

L'Airef demana que s'eliminin diferències entre pensionistes i empleats, i se centra només en els ingressos

rer seu, fos més equitatiu. La proposta (no va sortir perquè els pressupostos van ser rebutjats) se centrava en l'eliminació del copagament farmacèutic als pensionistes amb una renda inferior als 11.200 euros a l'any, i també a les famílies amb almenys un fill a càrrec que cobrin menys de 9.000 euros anuals.

Per l'Autoritat Fiscal, tot plegat és senzillament poc equitatiu, de manera que proposa "un límit màxim de despesa anual